

skal, saa vidt jeg har set i Dagspressen, have udtalt, at han kunde være med til at forhøje Skolepengene ved de højere Skoler, bl. a. fordi der finder en Overproduktion af Studenter Sted, som skaber et akademisk Proletariat, skaber en hel Del unge Mennesker med større eller mindre Eksaminer, som mener, at naar de har en Eksamen, skal de ind i de immaterielle Erhverv, som ikke formaar at opluge dem, hvorved de maaske i Virkeligheden bliver mindre skikkede til at klare sig gennem Livet. Det forekommer mig, at det vilde være hensigtsmæssigt, at man saa snart som muligt fik begyndt for paa den Maade at dæmpe op for en alt for rivende overflødig Tilgang til vore højere Skoler.

I det hele taget er det et Spørgsmaal, om ikke selve det Princip, hvorefter Skolepengene betales i de højere Skoler, kunde anvendes, om galt skulde være, endogsaa ved Universitetet. Jeg ved vel, at det vilde være at bryde med en gammel Tradition; men fordi en Ting er traditionel, behøver den ikke at være rigtig, og jeg maa sige, at jeg har aldrig kunnet indse Berettigelsen af, at maaske meget velhavende, ja, rige Folks Børn skal have vor højeste Uddannelse gratis og derved være med til at paaføre Skatteyderne en Ekstraudgift, som de vedkommende selv vilde være i Stand til at bære. En Udvikling i den Retning vilde ogsaa kunne tjene til at gøre Universitetet til en mere selvunderholdende og selvejende Institution, end den er i Øjeblikket. En saadan Udvikling vilde efter vore Synspunkter absolut være ønskelig.

Ud fra det Grundsynspunkt, jeg her har skitseret, vilde jeg meget anbefale, at man tog disse Tanker op paa kompetent Sted og begyndte at undersøge, om Staten ikke i det hele taget optræder som Kulturmæcen i et Omfang, i hvilket den aldeles ikke magter Opgaven, og paa en Maade, hvorefter den faar i alt Fald store Dele af Befolkningen mod sig, fordi den Maade, hvorpaa disse Midler fordeles, jo alt for ofte i meget høj Grad afhænger af de skiftende Magthavere og de skiftende Regeringer, og det er i alt Fald ikke noget godt Grundlag for Udviklingen af et sundt Kulturliv.

Vilhelm Rasmussen: Det vilde være meget fristende at gøre nogle Bemærkninger til den i allerhøjeste Grad reaktionære Tale, som det ærede Medlem lige i dette Øjeblik har holdt her, men jeg skal vel afholde mig derfra, da jeg, saa vidt jeg

kan forstaa, ikke taler ved Finanslovforslagets første Behandling, men det er anden Behandling af Finanslovforslaget, Forhandlingen drejer sig om. Dog tør jeg maaske lige akkurat, i Anledning af, hvad det ærede Medlem i sine principielle Betragtninger bemærkede om Lærernes Rejser, gøre opmærksom paa det betegnende, at Kineserne og Japanerne, som dog først i den allernyeste Tid er rykket frem paa Arenaen under Begrebet Kulturfolk i helt moderne Betydning, ofrer mægtige Summer paa at sende unge Mennesker, deriblandt Lærere, ud i Verden, hvor der er noget værdifuldt at iagttage, og saa kommer det sidste nye Parti, Retsstatspartiet, og ved sin Ordfører holder Taler om, at det danske Folk af falsk Sparsommelighed skal undlade at sende Ungdommen ud i fremmede Lande, hvor der er noget at lære. Det er en Reaktion, saa det kan forslaa noget.

I øvrigt har jeg tilladt mig at bede om Ordet for at gøre nogle faa Bemærkninger om nogle enkelte Spørgsmaal, idet jeg i Almindelighed henholder mig til, hvad der vedrørende de Ændringsforslag, der i Øjeblikket er til Forhandling, er sagt af mit Partis ærede Ordfører. Først ønsker jeg at gøre nogle Bemærkninger om Ændringsforslagene Nr. 579—584 vedrørende Statens Lærerhøjskole, fordi det dog ikke kan benægtes, at jeg paa dette ganske særlige Punkt har en vis Grad af Indsigt. Det bedrøvede mig, at det ærede Medlem Hr. Rode fandt, at der for disse Ændringsforslag var givet fyldestgørende Forklaring, naar han undtog Nr. 581 og 582, hvor den højtærede Minister foreslaar Nedsættelser med Kæmpebeløb, dels vedrørende Timelønninger og anden Undervisningsudgift til de etaarige Kursus og dels vedrørende Stipendier for den danske Lærerstand. Hvad disse to Ændringsforslag angaar, tror jeg, at den højtærede Minister og det høje Ministerium som Helhed har vist, hvad der er Ministeriets Hensigt, og denne Hensigt vil sikkert blive paaskønnet efter Fortjeneste af den danske Lærerstand — det skal nok vise sig, naar det rette Øjeblik til at vise Paaskønnelsen er inde. Da disse Forslag imidlertid maaske bliver taget tilbage af den højtærede Minister og Sagen i hvert Fald ikke skal afgøres før ved tredje Behandling, skal jeg ikke udtale mig yderligere om disse Kæmpenedsættelser, men opsætte mine Bemærkninger til tredje Behandling.

Heller ikke de andre Nedsættelser, som i Forhold til Nedsættelserne under Nr. 581 og 582 er yderst beskedne, er imidlertid efter